

Број: 13/3.1166-I-6/23
Дана, 16.10.2023. године

На основу одредаба члана 15. и 16. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), члана 55. Статута Универзитета у Бањој Луци, члана 20. Статута Економског факултета и одредаба Правила студирања на I и II циклусу студија, Научно-наставно вијеће Економског факултета Универзитета у Бањој Луци, на I сједници одржаној дана 16.10.2023. године, д о н о с и

О Д Л У К У

о начину праћења и валоризовања знања студената у академској 2023/2024. години

I

Овом Одлуком утврђују се критерији о начину праћења и валоризовања знања студената и додјеле бодова у складу са Европским системом преноса бодова (European Credit Transfer System - ECTS).

II

Студенти су обавезни да редовно похађају наставу, да извршавају обавезе у погледу провјере знања сходно наставним плановима и програмима, пишу реферате, семинарске и друге радове, те учествују у консултацијама и интерактивном раду, односно извршавају предиспитне обавезе и полажу завршни испит.

III

- (1) Одговорни наставници и сарадници су обавезни да прате успјешност студената у извршавању њихових обавеза из тачке II ове Одлуке, континуирано током одвијања наставног процеса и исказују је у поенима.
- (2) Коначна оцјена која се додјељује студенту из предмета, резултат је успјеха који је студент постигао извршавајући предиспитне обавезе (присуство настави и вјежбама од најмање 80% од укупног фонда сати, положена два писмена колоквија за испите који се полажу писмено и усмено, као што је регулисано тачком IV став (2) и тачком VIII став (1) ове Одлуке и урађен семинарски рад до краја семестра уколико студент има услове за израду семинарског рада, што је дефинисано тачком V став (1) ове Одлуке и успјеха који оствари полажући обавезни завршни испит).
- (3) Испуњавањем предиспитних обавеза и усменим полагањем завршног испита, студент може остварити највише 100 поена.

IV

У испитне обавезе са припадајућим бројем поена спадају предиспитне обавезе, дефинисане ставовима (1), (2) и (3) ове тачке и завршни испит, дефинисан ставом (4) ове тачке:

(1) Студент је обавезан **присуствовати свим облицима наставе** (предавањима, вјежбама, консултацијама и семинарским расправама) о чему се води евиденција на основу које студент, по одслушаном семестру, добија потпис од одговорног наставника. Присуство свим видовима наставе је обавезно и о њему се води евиденција на основу које студент, по одслушаном семестру, добија потпис од одговорног наставника.

У току семестра студент може неоправдано одсуствовати највише 20% од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету. Студент који неоправдано изостане са наставе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра, неће добити потпис, а тиме губи и могућност да приступи завршној провјери знања. У формалном и стварном смислу студент на тај начин губи и семестар који је уписао.

Максимално оправдано изостајање редовног студента са наставе може износити до 40% од укупног фонда часова за сваки облик наставе под условом да на остатку од 60% није имао изостанака.

Студенти који присуствују настави најмање 80% од укупног фонда сати биће вредновани са **2 поена**;

(2) **Два колоквија** или писмене провјере знања.

Студентима који постигну поене на колоквијима за предмете који се полажу искључиво усмено, постигнути поени постају дио укупно прикупљених поена из предиспитних обавеза.

Студентима који полажу испите писмено и усмено, као што је регулисано тачком VIII став (1) ове Одлуке, положени колоквиј/и се признаје у износу од 51% остварених поена и признаје се цијелу академску годину.

Сваки писмени колоквиј доноси од 0–20 поена, односно укупно **0–40 поена**;

(3) **Писмена или усмена обрада рефератске, семинарске или друге повјерене теме**, њено излагање и учешће у тематској расправи (групно и појединачно), те самостална израда домаћих задатака и есеја **0–8 поена**;

(4) **Завршни усмени испит** **0–50 поена**;

Укупно 100 поена.

V

(1) Семинарски рад може писати и бранити само студент који оствари најмање **14** и више поена, већ послије првог колоквија, уз сагласност одговорног наставника.

(2) Одговорни наставник, на почетку семестра, објављује списак расположивих тема, одређује коначни термин за додјелу тема, одобрава израду семинарског рада уколико студент испуњава услове за његову израду (минимум **14** поена на првом или другом колоквију) и студенту одређује термин одбране семинарског рада.

(3) Семинарски рад се мора одбранити на семинарској настави, испитним роковима или посебно организованим терминима од стране одговорног наставника у току или прије завршног испита на који студент излази, а најкасније до завршетка семестра у којем је слушан предмет из кога се пише семинарски рад. Након званичног завршетка семестра, студент не може бранити семинарски рад из предмета који је већ одслушао у претходном семестру.

VI

Економски факултет Универзитета у Бањој Луци, у склопу Наставног плана и програма I циклуса студија студијског програма Економија и пословно управљање те Наставног плана и програма I циклуса студија студијског програма Пословна информатика, у академској 2023/2024. године организује Стручну праксу.

(1) **Студенти су обавезни у току треће и четврте године студија обавити стручну (феријалну) праксу.** Студенти ће похађати Стручну праксу у предузећу или другој институцији на основу билатералног уговора Економског факултета Универзитета у Бањој Луци и предузећа/институције која ће организовати праксу, а према распореду који ће направити Канцеларија за праксу. Студенти имају могућност да обезбиједи предузеће или установу домаћина стручне праксе, а Канцеларија за праксу ће након извршених провјера потенцијалног предузећа или институције, склопити билатерални уговор за праксу.

(2) **Стручна пракса у трајаће 13 радних дана по семестру, односно 26 радних дана у академској години.** Стручна пракса ће се изводити у петом, шестом, седмом и осмом семестру.

(3) Стручна пракса ће бити организована сваког понедељка у седмици за студенте треће године, односно сваког петка у седмици за студенте четврте године, са почетком у зимском семестру 23.10.2023. године за трећу годину, односно 27.10.2023. године за четврту годину, осим у данима када се одржавају колоквији и када су празници. У љетном семестру, стручна пракса почиње 10.03.2024. године за трећу годину, односно 15.03.2024. године за четврту годину студија.

(4) На стручну праксу је могуће ићи и по посебним програмима предузећа и институција у трајању од најмање мјесец дана, али искључиво у терминима када нема редовне наставе. И у томе случају, сва комуникација са предузећем/установом ће ићи преко Канцеларије за стручну праксу која ће дати сагласност, припремити уговор и осталу документацију за стручну праксу.

У току семестра студент може неоправдано одсуствовати највише 20% од укупног фонда сати за обавезну стручну праксу. Студент који неоправдано изостане са стручне праксе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра, неће добити потпис, а тиме губи и могућност да приступи завршној провјери знања. У формалном и стварном смислу студент на тај начин губи и семестар који је уписао. Максимално оправдано изостајање редовног студента са стручне праксе може износити до 40% од укупног фонда сати, под условом да на остатку од 60% није имао изостанака.

(5) На стручној пракси студент ће имати водитеља стручне праксе из предузећа/институције у којој ће се обављати стручна пракса, о чему ће водитељ стручне праксе водити забиљешке у формулару *Потврда о обављеној стручној пракси*. Стручна пракса ће носити 2 ECTS бода по семестру. У циљу праћења студентске праксе, сваки студент имаће додијељеног ментора из реда наставника који ће прегледати дневник праксе (забиљешке водитеља стручне праксе) и донијети одлуку о томе да ли је пракса успјешно обављена или не.

(6) Стварни задаци обављани на радном мјесту требају бити комплементарни садржају који се изучава на студијском програму. Сврха стручне праксе је:

- учење о посебним моделима и техникама рада,
- усавршавање радних вјештина потребних на радном мјесту,
- развој нових вјештина које олакшавају запошљавање као што је тимски рад, коришћење технологија и рјешавање проблема,
- прилика за стицање вјештина постепеним путем, од једноставнијих до сложених,
- оцјењивање у реалним условима,
- формирање мишљења о релевантности садржаја програма за радно мјесто.

– обезбјеђивање документационе основе за израду завршног рада.

(7) Након обављене праксе, студент припрема извјештај о обављеној пракси, а сазнања из праксе по правилу, а што није обавезујуће, описује у емпиријско-перспективном дијелу завршног рада. ECTS бодови се додјељују послје одговарајуће провјере и оцјењивања и постигнутих исхода од стране наставника ментора.

VII

(1) Распоред одржавања тестова (провјера) знања, на свакој години студија, утврђује продекан за наставу, на приједлог представника студената и уз консултовање одговорних наставника.

(2) Термини одржавања тестова (провјера) знања дефинисани су Академским календаром за академску 2023/2024. годину. Тестови ће се одржавати у сљедећим терминима:

а) у периоду од 20-30.11.2023. године први тест у зимском семестру,

б) у периоду од 15-19.01.2024. године други тест у зимском семестру,

в) у периоду од 08-19.04.2024. године први тест у љетном семестру,

г) у периоду од 03-07.06.2024. године други тест у љетном семестру.

(3) У периоду одржавања тестова настава се неће одржавати. Часови наставе из тих седмица ће се равномјерно помјерати у остале седмице семестра. У складу са Академским календаром, семестар траје 15 радних седмица, укључујући први колоквијум.

(4) У другом тесту (провјери) знања, студент не полаже градиво садржано у првом тесту (провјери) знања.

(5) Студенти могу изаћи на завршне испите који су званично објављени у текућој академској години ако имају потпис у индексу о редовно одслушаној настави од одговорног наставника. Студенти који обнављају годину студија, уколико имају овјерен семестар текуће академске године, аутоматски добијају 2 поена за присуство настави коју су одслушали у претходној академској години и полажу колоквије са студентима који редовно слушају наставу, ако то желе. Испите из зимског и љетног семестра, студенти који обнављају годину или студенти који су пренијели испит у наредну годину, а одслушали су га у претходној и добили потпис одговорног наставника, могу полагати на свим званично објављеним испитним роковима, интегрално, од 0-100 поена, осим испита који се полажу писмено и усмено, као што је регулисано тачком VIII став (1) ове Одлуке. Студенти који обнављају годину или студенти који су пренијели испит у наредну годину, а одслушали су га у претходној академској години и добили потпис одговорног наставника, ако се одлуче да испит у текућој години полажу преко колоквија, не могу истовремено полагати испит интегрално.

(6) Студент стиче право изласка на завршни испит ако пријави испит електронским путем најкасније 48 часова од званично објављеног термина испитног рока. Ако студент одлучи да не изађе на пријављени испит, има могућност да 48 часа прије испитног рока откаже пријаву. Ако се студент неоправдано не појави на пријављени испит, како је регулисано тачком IV став (2) ове Одлуке, рачунаће му се као да **није** изашао на испит.

(7) Студенти апсолвенти све испите полажу интегрално на редовним и апсолвентским роковима, од 0-100 поена, осим испита који се полажу писмено и усмено, као што је регулисано тачком VIII став (1) ове Одлуке. Апсолвентски рокови (за студенте уписане по Закону о високом образовању-Службени гласник Републике Српске број: 73/10, 104/11,84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19) се организују сваки мјесец у академској

години, почев од новембра мјесеца, осим у јулу и августу, а према објављеном распореду.

VIII

(1) Завршни испит је законска обавеза и организује се **усмено**. Одговорни наставник има право и обавезу да на завршном испиту испитује студенте из **цијелог градива**. Завршни испити из предмета који се полажу писмено због природе наставне материје, биће организовани писмено и усмено, на начин на који то одреди одговорни наставник (Математика за економисте, Статистика, Основи статистичке анализе, Финансијско рачуноводство, Микроекономија, Управљачко рачуноводство, Финансијска математика, Економско-математички модели и методе, Специјална рачуноводства, Рачуноводство банака и осигуравајућих друштава, Теорија и политика биланса, Економика осигурања и Економска статистика).

(2) За предмете који се полажу писмено и усмено, како је регулисано ставом (1) ове тачке студенти који на првом или другом колоквијуму остваре минимум 51% поена, на завршном испиту полажу парцијално писмено дио градива из којег нису остварили минималних 51% поена. Да би се квалификовао на завршни усмени испит из горе наведених предмета, студент који полаже испите писмено и усмено, на писменој провјери знања мора стећи минимум 51% поена.

(3) Студенту који не положи писмени дио испита, у Записник о одржаном испиту се уписује оцјена пет (5) и евидентира се као неположен испит.

(4) Наставник је прије завршног испита дужан да провјери у индексу да ли је студент остварио право на излазак на испит, тј. да ли студент има потпис одговорног наставника. Студент који није добио потпис одговорног наставника, нема право изласка на завршни испит у текућој академској години и поново ће слушати наставу и вјежбе из предмета за који није добио потпис.

(5) Студент **на завршном испиту** може да оствари од **0 до 50 поена**. Максималан број поена који студент може остварити након завршног испита, укључујући поене из предиспитних обавеза је $20 + 20 + 2 + 8 + 50 = 100$ поена или оцјена десет (10).

(6) Уколико студент након усменог одговора не задовољи критерије и добије нула (0) поена, задржава стечене поене из предиспитних обавеза и пријављује се на сљедећи испитни рок по властитој жељи. У том случају, одговорни наставник у Записник о одржаном испиту и пријаву за испит студента уписује оцјену пет (5) и предаје пријаве за испите са Записником о одржаном испиту у Студентску службу, најкасније 48 часова од завршетка испита.

(7) Остварени поени из оба писмена испита вриједе за академску годину и не могу се преносити у наредну академску годину.

IX

Ако студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања испита или у осталим облицима провјере знања, односно ако сматра да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета и Правилима студирања на I и II циклусу студија може поднијети приговор у складу са одредбом члана 51. Правила студирања на I и II циклусу студија.

X

Студенту се додјељује коначна оцјена као резултат укупног збира остварених поена и износ ECTS бодова за тај предмет ако је та оцјена позитивна.

XI

Однос укупног броја остварених поена и коначних оцјена дат је у табели:

БРОЈ ПОЕНА	ОПИСНА ОЦЈЕНА	ОЦЈЕНА
0-50	није положено	пет (5)
51-60	довољан	шест (6)
61-70	добар	седам (7)
71-80	врло добар	осам (8)
81-90	одличан	девет (9)
91-100	одличан - изузетан	десет (10)

XII

(1) У току академске године, студент може полагати завршни дио испита из једног предмета на свим званично објављеним роковима: три пута пред одговорним наставником, а четврти пут, на лични захтјев студента, пред Комисијом коју формира декан, и плаћа се 30 КМ. Ако студент четврти излазак не жели полагати пред Комисијом, излазак на сваки наредни испит плаћа 20 КМ.

XIII

Студент против кога је поднесена писмена пријава декану за повреду због недоличног понашања, оштећења имовине Факултета, преписивања или употребе недозвољених средстава на испиту или тесту, или друге дисциплинске повреде, биће санкционисан или ослобођен одговорности, у зависности од рјешења Дисциплинске комисије, на начин на који је то прописано Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Бањој Луци.

XIV

Студент који обнавља годину студија у текућој академској години може да бира предмете које жели да слуша и полаже из наредне студијске године, али у обиму који не прелази број ECTS поена које је остварио у претходној години студија, уз потпуно уважавање условљености слушања и полагања предмета из више године студија, како је дефинисано наставним планом и програмом. Избор предмета за слушање и полагање унапријед се врши у обиму који заједно са неположеним предметима не прелази 30 ECTS бодова по семестру, односно 60 ECTS бодова укупно за оба семестра.

XV

Ова Одлука ступа на снагу са даном доношења.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Материјал сједнице
2. Продекану за наставу
3. Шефу Студентске службе

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Научно-наставног вијећа

Проф. др Миленко Крајишник